
[2014-28-RE](#)

CAUSA 2014-28-RE
(SASS c/ Martin Jaen)

Aute del Tribunal Constitucional del 17-10-2014 relatiu al recurs d'empara 2014-28-RE

Número de registre 384-2014. Recurs d'empara

Aute del 17 d'octubre del 2014

BOPA núm. 62, del 29 d'octubre del 2014

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 28 de juliol del 2014, per la representació processal del Servei Andorrà d'Atenció Sanitària (SAAS), mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 27 de maig del 2014 i contra l'aute del 17 de juliol del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució i atès que demana al Tribunal Constitucional que admeti a tràmit aquest recurs, que declari la vulneració dels drets fonamentals continguts a l'article 10.1 de la Constitució i que anul·li la sentència recorreguda;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 19 de setembre del 2014;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Isidre Molas Batllori;

Antecedents

Primer

La Sra. Emilia Martin Jaen va ser acomiadada pel Servei Andorrà d'Atenció Sanitària (SAAS)

mitjançant un acomiadament no causal d'acord amb l'article 90 del Codi de relacions laborals.

La Sra. Emilia Martin Jaen va presentar una demanda contra el SAAS en què sol·licitava la declaració de la nul·litat d'aquest acomiadament, ja que s'havia vulnerat l'article 10 de la Constitució pel fet d'haver estat acomiadada després d'haver instat un judici contra el SAAS en què impugnava una sanció disciplinària, en el marc del qual el SAAS va decidir aplanar-se. En aquesta demanda, entre d'altres punts, sol·licitava la readmissió en el seu lloc de treball.

Segon

El 5 d'abril del 2013, la Secció Civil del Tribunal Unipersonal de la Batllia va acordar desestimar aquesta demanda.

Tercer

La Sra. Emilia Martin Jaen va interposar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió i, el 27 de maig del 2014, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència mitjançant la qual acordava estimar parcialment aquest recurs, revocava la sentència de la primera instància en el sentit de declarar la nul·litat del comiat i de reconèixer el dret de la treballadora a ser readmesa en el seu lloc de treball.

Quart

La representació processal del SAAS va presentar un incident de nul·litat d'actuacions contra aquesta decisió per tal com va considerar que s'havien vulnerat els seus drets a la jurisdicció, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

Cinquè

El 17 de juliol del 2014, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, mitjançant aute, va decidir no donar lloc a aquest incident de nul·litat d'actuacions.

Sisè

El 28 de juliol del 2014, la representació processal del SAAS va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 27 de maig del 2014 i contra l'aute del 17 de juliol del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

Segons el parer d'aquesta part, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia fa seva la doctrina de la indemnitat establerta pel Tribunal Constitucional espanyol: en cas que l'acomiadament es produeixi poc després que el treballador hagi instat o estigui preparant accions judicials contra l'empresari, aquest ha de provar la causa de l'acomiadament diferent a la represàlia, atesa la presumpció de la

vulneració del dret a la jurisdicció en aquests casos.

Ara bé, l'ordenament jurídic andorrà és diferent, ja que va optar per un sistema on l'acomiadament pot ser no causal, no cal esgrimir cap causa. Aquesta norma general només té dues excepcions: el cas de la dona embarassada i el cas dels representants sindicals. En aquests darrers casos l'acomiadament és nul.

La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia fa una interpretació analògica de les excepcions contingudes a l'article 90 del Codi de relacions laborals a la situació concreta d'aquests autes. Ara bé, d'acord amb la jurisprudència del Tribunal Constitucional (sentència del 25 de maig del 2007, recaiguda en la causa 2006-22 i 25-RE) aquesta categoria d'interpretació ha de tenir tres requisits per tal de no vulnerar la seguretat jurídica: hi ha d'haver una llacuna legal, hi ha d'haver una identitat de raó entre el supòsit normatiu i aquell al qual pretén aplicar-se la norma i no hi ha d'haver una exclusió d'aquesta aplicació analògica per decisió del legislador. En aquesta causa el Codi preveu els dos únics casos de comiat causal i diu expressament que salvat aquests dos casos, sempre es pot utilitzar l'acomiadament no causal, per consegüent, queda clar que l'aplicació analògica ha quedat descartada pel legislador.

En l'aute que resol l'incident de nul·litat d'actuacions, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia manifesta que no ha procedit a una interpretació analògica, sinó que ha aplicat una norma de rang superior, l'article 10 de la Constitució, també contingut en el Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals.

En aquest cas entren en col·lisió dos béns protegits constitucionalment: el dret a la jurisdicció de la demandant i la seguretat jurídica (art. 3.2) que deriva del fet que el Codi exclou explícitament tota altra causa de nul·litat de l'acomiadament que no siguin les dues expressades. Tot i considerar que dirimir entre aquests dos drets es fa difícil, considera que la millor opció per part de la Sala Civil hagués estat presentar una qüestió prèvia de constitucionalitat de l'article 90 esmentat. Així s'hagués aconseguit que aquesta part pogués provar les al·legacions produïdes en base a les noves premisses legals. Per contra, aquesta part no ha pogut exercir el seu dret a la defensa efectiva, ja que no ha conegut la inconstitucionalitat durant el procés (si hagués sigut el cas) de l'article 90 esmentat.

Per tant, l'expulsió subreptícia de l'article 90 esmentat de l'ordenament per part de la Sala Civil, sense formular la qüestió prèvia d'inconstitucionalitat comporta la vulneració del dret a un procés degut i del dret a la defensa, ja que aquesta part no ha pogut conèixer durant el procés la inaplicabilitat per inconstitucional d'aquell precepte legal als efectes de poder articular una defensa eficient, consistent en la possibilitat d'al·legar i provar conforme a la nova legalitat.

Pel que fa a aquest mateix punt, afegeix que el triomf de la norma constitucional sobre la llei, quan aquesta es contradiu amb la norma constitucional, només es pot realitzar mitjançant el procediment de la declaració d'inconstitucionalitat establerta en la Constitució mateixa. Així es deriva del principi de seguretat jurídica, dels articles 100.1 de la Constitució i 5 de la Llei qualificada de la Justícia.

Finalment, aquesta part considera que s'ha vulnerat igualment la igualtat entre les parts en el judici, cosa que comporta la vulneració del judici equitable. Efectivament, en aquest procediment, s'han admès proves de la contrapart en apel·lació que podien haver estat presentades en la primera instància i, per contra, s'han rebutjat les d'aquesta part que haguessin pogut demostrar l'existència d'altres motius d'acomiadament diferents al càstig o revenja pel fet que la treballadora havia instat un litigi previ.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que admeti a tràmit aquest recurs, que declari la vulneració dels drets fonamentals continguts a l'article 10.1 de la Constitució i que anul·li la sentència recorreguda.

Setè

El 19 de setembre del 2014, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què demana la inadmissió a tràmit d'aquest recurs d'empara per la manca manifesta de contingut constitucional de les seves pretensions (article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional).

Efectivament, el Ministeri Fiscal considera que de la lectura de les resolucions objecte de recurs es desprèn una àmplia valoració dels elements probatoris i dels arguments esgrimits per les parts, així com una aplicació lògica i motivada de l'ordenament jurídic. El Tribunal Superior de Justícia ha motivat de manera suficient els motius pels quals va declarar la nul·litat de l'acomiadament efectuat pel SAAS que va resultar ser una represàlia per haver exercit l'altra part el seu dret a la jurisdicció.

Així mateix, considera que l'aute que resol l'incident de nul·litat d'actuacions respon de manera concreta a l'al·legació relativa a la vulneració del principi d'igualtat d'armes, raó per la qual no s'ha causat cap indefensió al recurrent actual en empara. Afegeix que si bé aquests raonaments no són compartits pel recurrent, això no els converteix en arbitraris, ni contraris a la Constitució.

Per acabar recorda que no correspon al Tribunal Constitucional entrar a valorar les interpretacions de l'ordenament jurídic i les valoracions de prova efectuades per la jurisdicció ordinària en l'exercici de les seves competències exclusives.

Fonament jurídic únic

El Tribunal Constitucional no pot substituir la jurisdicció ordinària en la competència exclusiva d'aquesta per aplicar l'ordenament jurídic vigent, interpretar les normes i valorar la prova. El Tribunal Constitucional ha de limitar-se a examinar els aspectes constitucionals i, d'acord amb una jurisprudència constant, ha d'examinar aquells casos en què les resolucions contenen *prima facie* elements incongruents o irraonables, o raonaments arbitraris o absurds.

Les resolucions impugnades no són incongruents o irraonables, ni contenen raonaments arbitraris o absurds, sinó que són lògiques i fonamentades en Dret.

El recurs presentat no té, doncs, contingut constitucional, raó per la qual no resulta admissible a tràmit, en virtut de l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional per manca de contingut constitucional.

Per tot allò que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2014-28-RE interposat per la representació processal del SAAS contra la sentència del 27 de maig del 2014 i contra l'aute del 17 de juliol del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 17 d'octubre del 2014.

Laurence Burgorgue-Larsen Isidre Molas Batllori
Presidenta Vicepresident

Pierre Subra de Bieusses Juan A. Ortega Díaz-Ambrona
Magistrat Magistrat